

Citiți lecția din manual: *Studiu de caz: Epopeea lui Ghilgameș.*

Studiu de caz: *Epopeea lui Ghilgameș*

1. *Apariția literaturii*

- inventarea scrierii a dus la apariția literaturii în Orientul Antic, una dintre cele mai cunoscute opere fiind poemul *Epopeea lui Ghilgameș*, descoperită în biblioteca din Ninive a regelui asirian Asurbanipal (secolul al VII-lea î.Hr.);
- lucrarea a descris faptele de vitejie și suferințele lui Ghilgameș, legendarul rege al orașului-stat Uruk, care a domnit în secolele XXVIII-XXVI î.Hr.;
- povestea a reprezentat un izvor important, întrucât a oferit istoricilor informații prețioase despre cum au trăit oamenii din Mesopotamia și este cea mai veche operă literară despre prietenie.

2. *Epopeea lui Ghilgameș*

- conform legendei, Ghilgameș a fost fiul zeiței Ninsun, preteasă a zeului-soare Șamaș, și al unui spiriduș, fiind portretizat drept un primitiv gata oricând de luptă, laudăros și mândru, dar cu sufletul înspăimântat de gândul morții;
- Ghilgameș a devenit al cincilea rege al orașului-stat Uruk și a domnit 127 ani;
- la solicitările cetățenilor asupriți din Uruk, obligați să muncească din greu la ridicarea de palate, temple și ziduri de cetate, zeii le-au trimis acestora o creatură uriașă, pe Enkidu, creat din lut și înzestrat cu viață de zeița Aruru, pentru a îl provoca la luptă corp la corp pe Ghilgameș;
- dar confruntarea nu s-a terminat cu o victorie clară a nici uneia dintre părți, astfel încât Ghilgameș și Enkidu au devenit prieteni nedespărțiți;
- cei doi au călătorit, au fost părtași la nenumărate aventuri, și-au dovedit eroismul și curajul înfruntând creaturi fantastice periculoase (uriașul Humbaba), fapte care le-au dus faima peste mări și țări;
- prietenia dintre Ghilgameș și Enkidu a devenit atât de strânsă încât a ajuns să deranjeze divinitățile;
- zeița Ishtar, protectoarea Uruk-ului, a încercat să îi despartă, ispitindu-l pe Ghilgameș cu declarații de iubire, iar când acesta a respins-o cu agresivitate și trufie, zeița a decis să se răzbune;
- prin amenințări, zeița l-a convins pe tatăl său, zeul Anu, să îl trimită pe pământ pe Gugalanna, taurul ceresc, ca să îl pedepsească pe Ghilgameș;
- taurul a devastat Uruk-ul, dar în cele din urmă a fost omorât de Ghilgameș și Enkidu;
- Enkidu a visat că unul dintre ei trebuia să moară, ca pedeapsă pentru nesupunerea față de zei, și, pentru a își apăra prietenul, s-a sacrificat;
- Ghilgameș a deplâns moartea prietenului iubit și i-a organizat un mare banchet funerar;
- regele s-a confruntat pentru prima oară cu pierderea ireversibilă a celei mai dragi ființe și cu implacabilul destin al oamenilor, supuși în mod inevitabil morții;
- Ghilgameș a pornit apoi să colinde sălbăcia, având ca scop găsirea legendarului Uta-napiștim, cel din urmă rege dinaintea potopului, căruia zeii i-au acordat nemurirea;
- după o călătorie lungă și plină de pericole Ghilgameș a ajuns la capătul lumii, la Uta-napiștim, care i-a povestit regelui istoria potopului și cum a ajuns să primească darul vieții veșnice de la zei;
- ca să îi demonstreze lui Ghilgameș că nu poate schimba legile firii Uta-napiștim l-a provocat să stea treaz șapte nopți, test pe care regele nu l-a trecut;
- pentru că totuși a suferit prea mult, Uta-napiștim i-a dezvăluit lui Ghilgameș cheia accesului la nemurire, o iarbă aflată pe fundul mării ⇒ regele nu a obținut nemurirea deoarece un șarpe i-a furat planta miraculoasă, eșuând astfel la testul inițiat la care a fost supus de zei;
- revenit în Uruk, Ghilgameș s-a îngrijit de bunăstarea cetății și a locuitorilor săi, acceptându-și astfel mortalitatea.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=W-nYdU9AQKs>

<https://www.youtube.com/watch?v=b5BHNqu54X8>

Fișă de lucru: Studiu de caz: Epopeea lui Ghilgameș

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

„Ghilgameș îi spuse lui Urșanabi:

- Cum să nu-mi fie inima îndurerată și chipul istovit... cum să nu-mi fie fața arsă de ploie și de vânt, cum să nu rătăcesc prin pustiu, dacă prietenul meu, Enkidu..., cu care am urcat împreună munții..., la care țineam, cu care am trecut împreună prin toate primejdiile, a fost lovit de neînduplecata soartă a oamenilor! Șase zile și șapte nopți l-am plâns.”

(Epopeea lui Ghilgameș)

1. Care este tema principală a epopeii?

2. Cunoașteți și alte epopei sau povești din literatura română sau universală care au ca subiect căutarea nemuririi?

3. Realizați un scurt text (10-12 rânduri) despre prietenie și importanța acesteia în viața oamenilor.

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

BIBLIOGRAFIE:

1. Ghețău, Gheorghe Florin, Ghețău, Olenca Georgiana, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Aramis, București, 2022.
2. Ochescu, Maria, Oane, Sorin, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Art Klett, București, 2022.
3. Aichimoaie, Adrian Ilie, Boșcodeală, Felicia Elena, Diaconu, Maria Aurelia, Diță, Ion Nicolae, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Booklet, București, 2022.
4. Stoica, Stan, Becheru, Dragoș Sebastian, Bartic, Marcel, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura CD Press, București, 2022.
5. Rotundu, Elvira, Tomescu-Stachie, Carmen, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Corint Logistic, București, 2022.
6. Băluțoiu, Valentin, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2022.
7. Stan, Magda, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Litera, București, 2022.
8. Mieroop, Marc Van de, *O istorie a Orientului Apropiat în Antichitate (cca. 3000-323 î.Hr.)*, Editura Polirom, Iași, 2016.
9. Braunstein, F., Pepin, J. F., *Marile mituri ale lumii*, Editura Orizonturi, București, 2022.

